

cent end København. Ordningens vigtigste virkning blev, at indlemmelsesplanerne ikke mere var aktuelle.

Forfatteren har i dette og andre kapitler sammenholdt den kommunale udvikling med den landspolitiske, således som den viste sig gennem flertallets skiften på rigsdagen i 1920, 1924, 1926, 1929 og 1936. Det er utvivlsomt et frugtbart synspunkt at anlægge på adskillige kommunalpolitiske problemer.

Man glæder sig over, at Københavns finansborgmester gennem mange år, Peder Hedebøl, har fået den indgående omtale, han fortjener. Han var i 20'erne og 30'erne en god mand for Københavns kommune. At han senere blev uven med sit parti (socialdemokratiet) og derfor blev lagt på is, kommer jo ikke denne sag ved.

Bogens illustrationsmateriale er meget net, uhyre konventionelt og ikke særlig interessant. Dog findes der en række morsomme interiører fra det gamle Råd- og Domhus på Nytorv. Og på s. 40 er der et helt overrumplende billede af Rådhuspladsen i 1899 med grønne træer og græsplæner. Det var sandelig før den blev til en flise- og asfalterken. Men billedteksten s. 150: »Langebrogade i 1920'erne« er helt forkert. Fotografiet er taget før 1907, thi den store beboelsesejendom »Ny Christiansborg« er endnu ikke opført.

Skulle man fremføre en mere vægtig indvending mod bogen, så må det blive den, at man kunne have benyttet de mange års forsinkelse til at føre udviklingen op til i dag. Det ville have øget forfatterens arbejde i ikke ringe grad; men det ville have været umagen værd. Nu må vi nøjes med en skildring, der standser i 1940. Men forfatteren kan jo tage det som en kompliment, at læseren gerne ville have mere endnu. *V. Sjøqvist*

*De nørrejske landdistrikters rets- og politikredse indtil 1956. Udgivet af Landsarkivet for Nørrejylland. (Landsarkivet, 1967). 123 s.*

Medarbejdere ved landsarkivet i Viborg har med dette dupliserede hæfte rakt en hjælpende hånd til de arkivbenyttere, der skal finde frem til en nørrejsk lokalitets retslige tilhørsforhold i ældre tid. Det er nemlig ikke så lige en sag at gøre det. De mange ændringer af rets- og politikredse gennem tiderne gør det ganske vanskeligt at finde ud af, hvilken kreds et bestemt sogn hørte til på et bestemt tidspunkt.

Hvis man kender det sogn, hvortil den lokalitet, man er interesseret i, hører, kan man nu ved hjælp af dette overskueligt indrettede hæfte finde frem til rets- og politikredsen på det givne tidspunkt. Oversigterne er ført frem til og med omlægningen af retskredse i 1956. Hvad der er sket og sker efter dette tidspunkt, registreres løbende i et seddelarkiv på arkivet, så hæftets oplysninger let kan suppleres og ajourføres.

Hæftet medtager ikke de rets- og politikredse, hvortil områder, der i 1954 (året for matrikelvæsenets fortegnelse over købstæder, herreder og sogne) var købstadsdistrikter. Men evt. benyttede skal vide, at der i indledningen er givet en oversigt over købstadsdistrikternes betegnelser og arkivnumre.

Arkivar Poul Rasmussen, registratør Aase Rosenborg Rasmussen og assistent Sonja Brøndum Christensen, der sammen har udarbejdet oversigten, vil utvivlsomt få adskillige venlige tanker fra benyttede af den, hvis arbejde de har lettet.

Det bør nok tilføjes, at hæftet kun sælges fra landsarkivet i Viborg.

*H. P. Clausen*